

KRONIKA

KALENDARIUM WYDARZEŃ 2022

STYCZEŃ

W opracowaniu Głównego Urzędu Statystycznego z grudnia 2021 roku dostępnym na portalu internetowym „Polska w liczbach” napisano, że Chełm jest niewielkim miastem, w którym w latach 2002–2021 liczba mieszkańców zmalała o 12,3 proc. Prognozowana liczba mieszkańców miasta w 2050 roku wynosi 42 634 osób. Chełm ma ujemny przyrost naturalny wynoszący – 460. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu –7,57 na 1000 mieszkańców Chełma. W 2021 roku odnotowano 1657 zgonów, podczas gdy narodziło tylko 615 dzieci. W 2021 roku liczba prób samobójczych w Chełmie wynosiła 54 w przeliczeniu na 100 tys. ludności, podczas gdy w województwie lubelskim współczynnik ten jest o wiele niższy, bo wynosi 35, a w kraju 36. Zgonów spowodowanych samobójstwem było 36 i ta liczba też dwukrotnie przewyższa średnią dla kraju i województwa. Większość mieszkańców Chełma, którzy postanowili odebrać sobie życie – powiesiła się. Na 1000 mieszkańców pracuje 219 osób. Według wyliczeń GUS jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. Tzw. bezrobocie rejestrowane w Chełmie wynosiło w 2021 roku 9,7 proc. Jest to znacznie więcej zarówno od stopy bezrobocia odnotowanego w województwie lubelskim oraz w kraju. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Chełmie wynosiło 4945,78 zł, co odpowiada 82,4 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Zarobki chełmian pozostają niezmiennie niższe od średniej dla województwa i kraju. W 2021 roku w Chełmie stwierdzono 1723 przestępstw. Oznacza to, że na każde 1000 mieszkańców odnotowano 28,37 przestępstw. Jest to wartość znacznie większa od średniej dla województwa lubelskiego oraz dla całej Polski. Za to wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Chełmie wynosi 85,80 proc. i jest większy od wskaźnika wykrywalności w województwie lubelskim oraz znacznie większy od wskaźnika dla całego kraju.

Kolonia Jagodne do końca 2021 roku należała do gminy Sawin, po czym przeniesiono ją do gminy Chełm z dniem 1 stycznia 2022 roku. W latach 1975–1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa chełmskiego.

2 stycznia zmarł Lucjan Szoda, pasjonat motoryzacji, właściciel forda Taurusa M12, rozpoznawalnego na wszystkich pokazach i zlotach motoryzacyjnych w regionie.

7 stycznia w chełmskim szpitalu przebywało 47 pacjentów z Covid-19. Ogółem na Lubelszczyźnie odnotowano 533 zakażenia i 22 przypadki śmiertelne. W powiecie chełmskim zachorowało 20 osób, krasnostawskim – 17, we włodawskim – 5, w Chełmie – 13.

Chełmianka – Jadwiga Michałowska – w dniu 13 stycznia obchodziła swoje setne urodziny.

Chełmska straż pożarna wzbogaciła się o dwa nowe wozy. Jeden tzw. kwatermistrzowski, drugi ratowniczo-gaśniczy.

21 stycznia otwarto wyremontowany basen przy Szkole Podstawowej nr 8 im. Bolesława Zygmunta Wirskiego w Chełmie. Pływalnia była nieczynna od 2016 roku.

22 stycznia odbył się turniej „Chełmscy siatkarze – Wielkiej Orkiestrze”. Była to pierwsza z cyklu imprez Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Chełmie.

Tancerki z Młodzieżowego Domu Kultury: Nikola Kucharska, Julia Dynysiuk, Zuzanna Sroczyńska i Martyna Dziewulska wzięły udział w Międzynarodowym Turnieju Tańca – Warsaw Dance Camps 2022.

Tegoroczny Orszak Trzech Króli nie odbył się z powodu obostrzeń epidemicznych. Także tegoroczna wizyta duszpasterska w Chełmie nie odbyła się w tradycyjnej formule.

Debiutancką płytę chełmskiego zespołu Eclectic Music „Opowieści z kraju nad Wisłą” promował koncert formacji w klubie Atmosfera. Kapela wystąpiła w składzie: Emilka Orłowska, Jaromir Wójcik, Marcin Kamiński, Artur Szokaluk, Sebastian Bardzał.

W Chełmskiej Bibliotece Publicznej wystawa fotograficzna Grażyny Hankiewicz „Carnevale di Venezia – Karnawałowe maski weneckie” oraz promocja książki Krzysztofa Kołtuna „Jaskółcze lato na Wołyniu”. Publikacja skierowana jest do najmłodszych czytelników.

W Muzeum Ziemi Chełmskiej wystawy: „Biskupi i duchowni unicy”, na której prezentowane są odkrycia archeologiczne dokonane w kryptach chełmskiej bazyliki oraz (zmarłego 13.11.2021) twórcy ludowego Stanisława Koguciuka pt.: „Sens istnienia zamknąć w obrazie”.

Podczas uroczystej sesji radni chełmscy ustanowili rok 2022 rokiem obchodów jubileuszu 630-lecia nadania praw miejskich. Prezydent Jakub Banaszek ogłosił ustanowienie nowych wyróżnień dla zasłużonych dla Chełma.

Według rankingu „Perspektyw” najlepszym liceum w mieście jest I LO. Szkoła zdobyła srebrną tarczę. W rankingu ogólnopolskim I LO znalazło się na 359 miejscu, o 1 pozycję wyżej niż w zeszłym roku. W rankingu wojewódzkim szkoła utrzymała 17 pozycję. Na miejscu premiowanym brązową tarczą znalazło się II LO w Chełmie. Ma 661 miejsce w Polsce i 31 w województwie.

W rankingu techników liczą się: Technikum Ekonomiczne wchodzące w skład Zespołu Szkół Ekonomicznych i Mundurowych oraz Technikum nr 2 (w Zespole Szkół Technicznych).

W 8. edycji ogólnopolskiego konkursu na najlepszą położną tytuł Położnej na Medal województwa lubelskiego otrzymała Agnieszka Kaczorowska z Chełma.

Oddano do użytku wyremontowaną aleję Marszałka Józefa Piłsudskiego. Koszt inwestycji wyniósł ponad 10 mln zł, część wydatków pokryło dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Poświęcono polichromię w kościele pw. Matki Teresy z Kalkuty. Fundatorami malowidła są parafianie, projektantką siostra Maristella Sienicka ze Zgromadzenia Uczennic Boskiego Mistra, wykonawcami krakowscy artyści: Dariusz Milczarek, Marta Kawiorska i Tomasz Trymon.

W Bibliotece Pedagogicznej w Chełmie wystawa prac studentki architektury i pasjonatki sztuki, Nikolety Kalińskiej pt.: „Graf”.

LUTY

W Chełmskim Domu Kultury występowali: kabaret Łowcy.B; stand-uper Mateusz Socha; Stare Dobre Małżeństwo; zespół Good God; przedstawiono spektakl „Między łózkami”; spektakl dla dzieci „Skarb nienazwanej góry”.

W Galerii Atelier wystawa fotograficzna Dariusza J. Drajewicza „Miasta niezmartwychwstałe”.

Chełmska Biblioteka Publiczna zaprasza czytelników na promocję książki włodawianina Patryka Osieleńca „Iluminaci” oraz wystawę Leszka W. Niewiadomskiego „Pastelart”.

Odbyła się konferencja prasowa parlamentarzystów z ugrupowania Jarosława Gowina. W chełmskim biurze senatora Józefa Zająca spotkali się posłowie – Jarosław Gowin i Stanisław Bukowiec, aby porozmawiać o wadach programu PiS Polski Ład.

Od początku roku złożono 36 wniosków o zawieszenie działalności gospodarczej oraz 40 o wykreślenie działalności. Obecnie w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zarejestrowanych jest 3919 firm z siedzibą w Chełmie.

W Bibliotece PWSZ wystawa prac malarskich Henryki Dederko, poetki i malarki.

Profesor PWSZ chełmski historyk i geograf społeczno-ekonomiczny Andrzej Wawryniuk otrzymał medal honorowy Jubileuszu 80-lecia Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w Kanadzie za znaczący wkład w upowszechnianiu wiedzy o generale Tadeuszu Kościuszcze. A. Wawryniuk jest autorem książki „Droga do chwały. Młodość i krąg rodzinny Tadeusza Kościuszki”.

Artur Juszcak, prezes spółki Chełmski Park Wodny i Targowiska Miejskie, zaprezentował sprawozdanie z pracy aquaparku. W 2020 roku obiekt odwiedziło 114 930 osób, w 2021 roku już 145 211 osób, co korzystnie przełożyło się na wyniki finansowe spółki.

Reprezentant MKS Dragon Chełm, Damian Siedlecki, wziął udział w zawodach karabinowych rozegranych w Czechach, zdobywając srebrny medal i ustanawiając swój nowy rekord życiowy.

W Mistrzostwach Polski Juniorów w Rzeszowie, w biegu na 200 metrów, reprezentant Agrosu Chełm Remigiusz Zazula uzyskał czas 21,86 sekund. Wynik ten przyniósł mu srebrny medal.

Miasto ogłosiło przetarg na rewitalizację placu Łuczkowskiego pod hasłem „Przebudowa Placu Doktora Edwarda Łuczkowskiego z wyłączeniem budowy budynku przy ul. Przechodniej oraz remont elewacji wejścia do Chełmskich Podziemi Kredowych”. Zakres zamówienia

obejmuje zabezpieczenie i remont reliktów piwnic na placu z ich nowym przykryciem, utwardzeniem placu, jego aranżacją i małą architekturą wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Nie zostaną odtworzone niskie murki w narysie piwnic, które powodowały zatrzymywanie spływającej wody i powstawanie zastoin i przecieków.

24 lutego rozpoczęła się inwazja Rosji na Ukrainę. Z rozpoczęciem działań wojennych tysiące Ukraińców skierowało się do zachodnich granic swego państwa. Już pierwszego dnia konfliktu na przejściach granicznych z Polską, Słowacją, Węgrami, Mołdawią i Rumunią powstały kolejki pojazdów i pieszych. Większość uchodźców to kobiety i dzieci. W związku z wprowadzeniem stanu wojennego mężczyzn obywatelstwa ukraińskiego w wieku od 18 do 60 lat obowiązuje zakaz wyjazdu z kraju. Na terenie Chełma otworzono 4 punkty pomocowe dla uchodźców: miejski sztab pomocy w magazynowcu na ul. Piotra Skargi 11; główny punkt recepcyjny w hali MOSiR-u; punkty na dworcach PKP i PKS. Ogłoszono także akcje zbierania żywności, leków, odzieży oraz zbiórki finansowe. W pomoc uciekinierom włączyło się wielu wolontariuszy – osób prywatnych, organizacji i przedsiębiorców, np. właściciele hotelu Duet, parafia baptystów, parafia mariacka, studenci i wykładowcy PWSZ, Chełmskie Centrum Aktywności Gospodarczej, ZHP, szkoły podstawowe i średnie.

MARZEC

Chełm, jako miasto przygraniczne, jest jednym z głównych ośrodków, do którego przybywają uchodźcy z Ukrainy. Od 27.02 do 3.03 na dworzec PKP dotarło już 15 tys osób szukających schronienia przed wojną. Miasto przygotowało centrum pomocy humanitarnej dostosowane do obsługi ok. 2 tys. osób w budynku po „Tesco”. Boksy zapewniające prywatność zaprojektował architekt Shigeru Ban, działający w organizacji specjalizującej się w projektach dla ludzi dotkniętych klęskami i katastrofami. Na profilu społecznościowym brytyjskiego muzyka – Stinga – pojawił się wpis dotyczący pomocy Ukrainie. Artysta podał w nim adres chełmskiej firmy Pol-Cel.

Stacja Ratownictwa Medycznego w Chełmie przekazała Wołyńskiemu Obwodowemu Szpitalowi Klinicznemu w Łucku ambulans z podstawowym wyposażeniem oraz środki medyczne.

Chełmska Biblioteka Publiczna z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych przygotowała wystawę biogramów autorstwa dr. Piotra Gawryszczaka.

Radni podjęli uchwałę o nadaniu imienia Bogusława Mikusa rondu u zbiegu ulic Wojsławickiej, Ignacego Mościckiego i alei 3 Maja.

130 osób wzięło udział w X Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych Tropem Wilczym. Na 3 stopniu podium zwycięzców stanął Piotr Leśniak z Chełma.

Z brązowym medalem Mistrzostw Europy Szymon Szymonowicz, reprezentant Cementu Gryfa Chełm, wrócił z mistrzostw Europy U-23 rozgrywanych w Bułgarii.

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie ostrzegł przed ryzykiem wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu. Ostrzeżenia wydano dla Chełma, Lublina oraz powiatów radzyńskiego i janowskiego. Powodem ostrzeżenia były warunki meteorologiczne utrudniające rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń (brak wiatru, opadów), wzmożona emisja z sektora bytowo-komunalnego spowodowana niską temperaturą.

Przemysław Czarnek, minister edukacji i nauki, oraz lubelska kurator oświaty Teresa Misiuk przyjechali do Chełma w związku z uruchomieniem w Szkole Podstawowej nr 7 im. gen. Władysława Sikorskiego siedmiu oddziałów przygotowawczych dla dzieci ukraińskich, które uciekły przed wojną. Jest ich już prawie 100 w Chełmie, 39 w gminie Chełm, 30 w gminie Sawin, po kilka, kilkanaście w innych samorządach chełmskiego powiatu.

W Galerii Atelier odbył się wernisaż i spotkanie z autorami fotografii prezentowanych na wystawie „Spotkania Ukraina 2013–2021”. Gościem honorowym był Wołodimir Pawlik, wydawca albumu „Brzegi dzieciństwa”, który jako wolontariusz pomagał swoim rodakom w Polsce. Podczas wernisażu odbyła się zbiórka darów dla uchodźców z Ukrainy.

Organizatorzy tegorocznej VI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego na Wiersz Klasyczny o statuetkę Białego Kruka im. Mariana Janusza Kawałki w tym roku nie przygotowali uroczystej gali podsumowującej ze względu na napaść rosyjską na Ukrainę. Wyniki konkursu ogłoszono w Internecie. W skład jury wchodził: Henryk Radej, Waldemar Taurogiński i prof. Józef Franciszek Fert. Nagrodę główną zdobył Bartłomiej Brede z Bytomia.

Chadek zapraszał chełmian na koncert zespołu Raz, Dwa, Trzy; Nocnego Kochanka; zespołu „Skutek Uboczny”; koncert piosenek Bułata Okudźawy w wykonaniu zespołu Piramidy; spektakl „Kolacja dla głupca” w reżyserii Cezarego Żaka, którego można było także zobaczyć na scenie; Polski Balet Królewski w spektaklu „Jezioro Łabędzie”; cykl spektakli tanecznych pod hasłem „Przestrzeń sztuki”; spektakl historyczny „Zapora. Nigdy się nie poddamy”.

Na terenie składowego budowlanego w Rudce, kilka kilometrów za Chełmem, wybuchł pożar. Akcja gaśnicza trwała prawie trzy godziny. Ogromny słup czarnego dymu widoczny był w całym Chełmie, wywołując niepokój wśród mieszkańców obawiających się ataku zza wschodniej granicy.

Prezydent Szwajcarii Ignazio Cassis po spotkaniu z premierem Mateuszem Morawieckim odwiedził chełmską firmę logistyczną, Succes Logistic Group, oraz Centrum Pomocy Humanitarnej.

Uczniowie II Liceum Ogólnokształcącego w Chełmie pokazali swoje talenty podczas szkolnego konkursu „Super Dwójki” w kategoriach: rysunek, fotografia, taniec, muzyka. Nagrodzono Alicję Siatkę i Bartosza Chmielewskiego (swingujący taniec towarzyski), Maję Niebrzydowską (rysunek artystyczny), Małgorzatę Grabowiec (śpiew). Nagrodę publiczności otrzymali Michał Sykuła i Filip Polański (śpiew). Laureaci Super Dwójek 2022 otrzymali statuetki z logo II LO, autorstwa Krzysztofa Marczydło – artysty-kowala, nagrody pieniężne oraz bony upominkowe.

Miasto przeznaczyło 980 tys. zł z budżetowej rezerwy majątkowej na wkład własny zakupu nieruchomości przy ul. Hrubieszowskiej 102, gdzie powstanie Muzeum Pamięci Ofiar Rzezi Wołyńskiej oraz Centrum Prawdy i Pojednania.

Koło chełmskie Polskiego Związku Niewidomych i Niedowidzących wznowiło działalność. Wybrano nowe władze; prezes Tomasz Skrzypiec, wiceprezes Czesława Jędruszczak, sekretarz Maria Kaszczuk, członkowie zarządu: Helena Bożek i Grażyna Matuszczak. Koło PZN w Chełmie powstało w 1979 roku, ale w 2021 roku zawiesiło działalność.

Aleksandra Grabarczuk z Niepublicznej Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi „Razem” w Chełmie została podwójną laureatką wojewódzkich, przedmiotowych konkursów Lubelskiego Kuratora Oświaty, co oznacza dla niej zwolnienie z egzaminów z matematyki i języka angielskiego dla ósmoklasistów oraz przyjęcie do wybranej szkoły średniej.

Browar Jagiełło w Pokrówce był gospodarzem spotkania chełmskich przedsiębiorców zrzeszonych w regionalnym przedstawicielstwie Lubelskiego Klubu Biznesu.

KWIECIEŃ

W Chełmskim Domu Kultury koncert Ralphi Kamińskiego w repertuarze Maanam; spektakl „Małe zbrodnie małżeńskie” w wykonaniu aktorów teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie; koncert zespołu „Kwiat Jabłoni”; stand-up Antoniego Syrka-Dąbrowskiego; wieczór piosenki francuskiej „La Boheme” w wykonaniu Teatru Ziemi Chełmskiej;

Chełmska Biblioteka Publiczna zaprasza na koncert literacko-muzyczny poświęcony pamięci Longina Jana Okonia w 2. rocznicę śmierci; spotkanie autorskie z Joanną Jax; wystawę fotograficzną „Spasi i Sachrani” dotyczącą życia ludności prawosławnej wschodniej Polski.

W Muzeum Ziemi Chełmskiej otwarto wystawę „Bug. Pejzaż nostalgiczny. Artur Tabor”; odsłonięto tablicę pamiątkową Kazimierza Janczykowskiego, nauczyciela, społecznika i regionalisty, współzałożyciela Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Chełmie. Dział Etnografii przygotował wystawę „Pisanki – wiosenne malowanki”; Galeria 72 wystawiała prace Marcina Berdyszaka „Interwencje, relacje, dialogi” – wystawa ta była pierwszą z imprez przygotowanych w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Galerii 72.

Od 4 kwietnia chełmianie mogą korzystać z oferty firmy Lime, dzięki której do miasta trafiło 150 elektrycznych hulajnóg. Po pobraniu aplikacji i zeskanowaniu kodu QR można odblokować jednoślad i jechać – pierwsze trzy minuty kosztują 3,48 zł, a każda następna 69 gr.

W najnowszym rankingu Międzynarodowej Federacji Zapaśniczej (UWW) w zapasach kobiet w pierwszej światowej dziesiątce znalazła się przedstawicielka Cementu Gryf Chełm. Katarzyna Krawczyk zajęła 9 miejsce w kategorii do 53 kg, a po udziale w mistrzostwach świata w Budapeszcie awansowała na miejsce 7.

Zawodnicy MKS Sambo przywieźli 12 medali z krakowskich mistrzostw Polski. Złoto wywalczyli: Katarzyna Kurdziel, Michał Mielniczuk, Mateusz Blinowski i Paweł Białas.

Dwa medale w Mistrzostwach Makroregionu Wschodniego i Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Bartoszycach uzyskali reprezentanci Chełmskiej Szkoły Karate Kyokushin SATORI – złoto przywiozła Rozalia Bielak, srebro – Fabian Nafalski.

Radni miejscy przychylił się do wniosku komitetu społecznego i uchwalili nadanie rondu u zbiegu ul. Okszowskiej, Rampy Brzeskiej i alei Przyjaźni imię Jeńców Stalagu 319.

Władze miasta podpisały z lubelską firmą LS Complex umowę na remont parku miejskiego.

Według projektu park naprzeciw hotelu Kamena ma zostać niemal całkowicie przebudowany i odnowiony, w związku z czym został wyłączony z użytkowania na okres 12 miesięcy.

Podczas tegorocznego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Chełmie zebrano 169 311 zł i 35 groszy. Podsumowanie odbyło się na uroczystej imprezie z okazji 30. jubileuszu Orkiestry.

Odbyła się Gala Dobroczyńca Roku 2021. Wydarzenie organizowane przez redakcję tygodnika „Super Tydzień Chełmski” prezentujące i symbolicznie nagradzające osoby, instytucje i organizacje pozarządowe za ich działania na rzecz lokalnej społeczności.

15 kwietnia tego roku Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie zmieniła nazwę na Akademię Nauk Stosowanych oraz przeniosła się do Wrocławia, w Chełmie pozostawiając tylko punkt obsługi studentów. Szkoła zdobyła pozwolenie ministerstwa na kontynuowanie działalności w trybie online oraz w trybie mieszanym poprzez transmisję wykładów i ćwiczeń.

Drugie miejsce na podium Półmaratonu Warszawskiego zajęła Irena Paździor, reprezentująca grupę Chełm Biega.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podpisały umowę o współpracy z Zespołem Szkół Energetycznych i Transportowych w Chełmie. Uczniowie będą mieć zapewnione praktyki zawodowe, najlepsi otrzymają stypendia i zyskają możliwość pracy na kolei.

Miasto Chełm zajęło 1 miejsce w kategorii miast na prawach powiatu w rankingu „Miejsca Edukacyjnych Szans” stworzonym przez portal „Wspólnota” i Fundację Naukową „Evidence Institute”. Nagrody są przyznawane samorządom, które w wyjątkowy sposób wspierają słabszych uczniów, zwłaszcza w obliczu pandemii.

Chełmski zespół Falochron zdobył pierwszą nagrodę w Ogólnopolskim Studenckim Przeglądzie Piosenki Turystycznej „Yapa”. Formację tworzą: Aleksandra Buczek, Michał Słomiński, Mateusz Poterewicz i Grzegorz Sykuła.

Artyści Grzegorz Bochen i Ryszard Kosiński są pomysłodawcami płyty „Ocalić od zapomnienia” zawierającej twórczość poetów i muzyków ziemi chełmskiej: Jerzego Komarnickiego, Reginy Możdżeńkiej, Zdzisława Popowskiego, Antoniego Stelmaszczyka, Czesława Twardzika, Andrzeja Wałkowieckiego, Anny Nazar i Eugeniusza Czarnoty.

Stowarzyszenie WeRWA po raz drugi z rzędu zostało laureatem Ogólnopolskiego Konkursu „Czarodziejskie Drzewo” organizowanego przez Klub Gaja. Chełmską organizację nagrodzono za posadzenie około 200 drzewek na terenie osiedli oraz akcję „Drzewodzielnia”, podczas której rozdano 355 sadzonek drzew.

Koncert Jakuba Haufa z towarzyszeniem Łukasza Chrzęszczyka oraz konkursy artystyczne pod hasłem Dni Idy Haendel odbyły się 20–21 kwietnia w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Chełmie.

W XXXI Spotkaniach Chóralnych udział wzięło 7 chórów z całej Polski.

Reprezentanci klubu Olimp Chełm wrócili z Mistrzostw Polski GPC w trójboju siłowym rozegranych w Zalesiu. Złoto zdobyli: Sebastian Tukiendorf, Mateusz Kubiak i Ryszard Śliwiński. Srebro: Maksymilian Nowak, Martyna Dubij i Karolina Dubij. W Mistrzostwach startował także Jan Biskup, który do Chełma powrócił z pierwszym miejscem w kategorii masters.

Widowisko „Pasja 2022 Ecce Homo” z udziałem gwiazd polskiej muzyki odbyło się na placu Łuczowskiego. Koncert transmitowała TVP2 a powtórkę można było obejrzeć w TVP1.

Komenda Miejska Straży Pożarnej ma nowy samochód ratowniczo-gaśniczy. Wóz kosztował 760 tys zł i na jego zakup złożyła się straż pożarna, Narodowy fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz samorządy: województwo lubelskie; powiat chełmski; miasto Chełm i gminy powiatu chełmskiego.

W pierwszą rocznicę śmierci Marcina Czarnieckiego, prezesa MPKG Chełm odsłonięto tablicę pamiątkową na terenie ujęcia wody Bariera, w pobliżu kopalni kredy Kombinatu Cementowego „Chełm”.

Odbyła się promocja XXV tomu Rocznika Chełmskiego – czasopisma naukowego wydawanego wspólnie przez Stowarzyszenie Rocznik Chełmski, Chełmską Bibliotekę Publiczną, Muzeum Ziemi Chełmskiej i Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie.

„Ziemia moich wierszy” to hasło 1 Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Pauliny Hołyszowej, zorganizowanego w gminie Chełm w ramach obchodów 125 rocznicy urodzin poetki.

Marszałek Sejmu Elżbieta Witek wraz z dziewięcioma przewodniczącymi parlamentów państw UE i Ukrainy odwiedziła Centrum Pomocy Humanitarnej przy ul. Lwowskiej. Delegacja była także na przejściu granicznym w Dorohusku.

MAJ

W Chełmskim Domu Kultury „Mały Książę” – widowisko Teatru Piasku Tetiany Galitsyny – zwyciężczyni 6 edycji konkursu Mam Talent; spektakl „Sztuka” Yasminy Rezy w reżyserii Michała Zgietą; koncert Chadek Gospel Choir „On nas nie zawiedzie”; recital Piotra Bukartyka; w ramach projektu „Scena Reduta” – spektakl edukacyjny prezentujący historię teatru; występ zespołu Mikromusic.

Biblioteka Pedagogiczna i Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich zapraszały do obejrzenia wystawy „Piąty żywioł” inspirowanej wierszami Kazimierza Andrzeja Jaworskiego poświęconymi kobietom. Ponadto w Bibliotece Pedagogicznej prezentowano wystawę prezentującą historię polskiego Senatu, przygotowaną przez prof. Jerzego Kochanowskiego.

Po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, chełmscy radni spotkali się po raz pierwszy na stacjonarnej sesji rady miasta.

Chełmscy radni zdecydowali o powołaniu miejskiej Spółki Sportowej – Chełmski Klub Sportowy Sp. z o.o. Powstanie spółki ma wpłynąć na poprawę warunków uprawiania sportu i wzmocni pozycję miasta w rywalizacji organizowanej przez polskie związki sportowe. Prezesem mianowano Artura Juszczaka, w skład rady nadzorczej weszli: Piotr Kowalewski, Marcin Andrzejewicz, Mirosław Panasiuk.

Chełmska Biblioteka Publiczna zachęcała do brania udziału w akcji „Podaruj książkę ukraińskim dzieciom”. Projekt realizowany jest przez Instytut Książki i Fundację Metropolia. Pozyskane dzięki zbiórce pieniądze wzbogacą fundusz Fundacji z którego zakupiona zostanie literatura w j. ukraińskim, która trafi potem do bibliotek publicznych.

Młodzieżowy Dom Kultury zaprosił polskich i ukraińskich uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Chełmie do udziału w integracyjnych warsztatach artystycznych pod hasłem ART MDK.

Dyrektor Zakładu Karnego w Chełmie ppłk Andrzej Weremko podpisał kolejną umowę dotyczącą odpłatnego zatrudnienia skazanych z Zakładu Karnego w Chełmie. W 2022 roku Zakład Karny podpisał umowę z: P.W. JUREX; Transpol Borsuk Spółka Jawna; Nadleśnictwem Chełm i Spółdzielnią Mleczarską BIELUCH.

W galerii Nova w ChBP umieszczono wystawę pokonkursową prac twórczości osadzonych zorganizowanej w ramach X Ogólnopolskiego Konkursu „Nowe życie starych przedmiotów”.

Chełmska Biblioteka Publiczna zapraszała młodych odbiorców na Festiwal Literatury Fantasy.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 marca 2022 roku w sprawie zmiany nazw niektórych publicznych uczelni zawodowych, z dniem 16 maja 2022 roku, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie zmieniła nazwę na: Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie.

Roztoczańsko-Poleski Ultramaraton Rowerowy organizowany przez Chełmskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych został włączony do zmagania w ramach mistrzostw Polski w ultramaratonach kolarskich.

Radni podjęli uchwałę w sprawie uruchomienia połączenia kolejowego na linii Chełm–Włodawa. Udział finansowy chełmskiego ratusza w ramach założeń Strategii Rozwoju Miasta Chełma wynosi prawie 7 tys zł.

Szkoła Podstawowa nr 4 w Chełmie obchodziła rocznicę 30-lecia nadania jej imienia kardynała Stefana Wyszyńskiego.

XIX Dni Kultury Chrześcijańskiej organizowane przez chełmski oddział Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana odbywały się w dniach 8–15.05.

W Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej świętowano Dzień Strażaka, połączony w jubileuszem 30-lecia PSP.

Srebrny medal i tytuł wicemistrza Polski wywalczył zapaśnik Piotr Lewandowski (Cement Gryf Chełm) podczas Mistrzostw Polski Juniorów w Siedlcach.

Rozpoczęła się kolejna edycja Lekkoatletycznych Czwartków – zmagania najmłodszych sportowców regionu corocznie organizowanych przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej.

Chełmskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego rozpoczęło kolejną inwestycję. Blok z 50. mieszkaniami z windą i podziemnym parkingiem umiejscowiono na osiedlu Zachód.

Podczas Nocy Muzeów (21 maja) Muzeum Chełmskie oferowało chętnym zwiedzanie wystaw, specjalne spotkania, projekcję filmów i koncert zespołu Eclectic Music. Atrakcje Nocy Muzeów w Chełmie oglądało ponad 1100 osób.

Iwona Panas wywalczyła tytuł Mistrzyni Polski Policji na zawodach w Myślenicach-Dobczycach w indywidualnej rowerowej jeździe na czas na dystansie 20 km.

Na drugim walnym zebraniu zarządu Spółdzielczego Zakładu Pracy Chronionej SPIN zdecydowano o jego likwidacji i sprzedaży majątku. Producent legendarnych cukierków AGAREK nie sprostął rosnącym cenom surowców i kosztom osobowym.

Rafał Bereza z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej zainaugurował swój 11 sezon sportowy pięcioma zwycięstwami na międzynarodowych zawodach Firefit w Gardelegen (Niemcy).

270 paneli słonecznych zamontowano na dachach budynków Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Chełmie. Całkowita wartość projektu wyniosła 343 137 zł, z czego 125 538 zł to dofinansowanie z UE.

W Galerii Atelier wystawa fotograficzna członków Fotoklubu Podlaskiego, w tym roku obchodzącego 30-lecie działalności.

Akcja protestacyjna pracowników MOPR polegała na oflagowaniu budynku i wyróżnieniu strajkujących przypinkami i kolorystyką strojów. Pracownicy domagają się podwyżki płac.

Chełmianka – Feliksa Panas – obchodziła swoje setne urodziny dnia 23 maja.

CZERWIEC

Ruszył system rowerów miejskich – na terenie miasta przygotowano 14 stacji rowerowych, 2 są na terenie gminy Chełm i jedna na terenie gminy Kamień.

Muzeum Ziemi Chełmskiej przygotowało cykl warsztatów przyrodniczych pod hasłem „Wyjdźmy w teren!” dofinansowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Stowarzyszenie Towarzystwo Przyjaciół Chełma i Chełmska Biblioteka Publiczna były organizatorami I Chełmskich Targów Książki. W programie oprócz stoisk handlowych były interesujące prelekcje, spotkania z autorami, wystawa i koncert siostr Agnieszki i Barbary Derlak.

W Chełmskim Domu Kultury koncert finałowy XIX Wojewódzkiego Festiwalu Piosenki Anglojęzycznej i VIII Kuźni Młodych Talentów. Wydarzenie organizowało IV LO w Chełmie.

W biurze poselskim Krzysztofa Grabczuka w Chełmie zorganizowano lekcje języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy prowadzone przez chełmskie nauczycielki.

W biurze poselskim Anny Dąbrowskiej-Banaszek wystawa pracowni tkaniny artystycznej Abakan, działającej przy ChDK.

Tegoroczny konkurs „Mam Talent U Czarniecczyków” miał charakter międzynarodowy – udział w nim brali uczniowie z województwa lubelskiego oraz ze szkół partnerskich: z Włoch i Litwy. Pierwsze miejsce otrzymała Julia Wolińska (IV LO w Chełmie) oraz Licia Galasso (Liceo Isabella Deste Roma, Italia); drugie miejsce Mateusz Pawłowski (I LO w Krasnymstawie); trzecie miejsce przypadło Julii Krasnowskiej (PSM w Chełmie).

W Galerii Atelier wystawa fotografii Konrada Karola Pollescha poświęcona Tadeuszowi Kantorowi.

Realizowano projekt „Budowa niskoemisyjnego transportu w Chełmskim Obszarze Funkcjonalnym” którego ogólny budżet wynosił 26 mln zł, z czego 19 mln pochodziło z dofinansowania z UE. W ramach ograniczania złego wpływu na środowisko naturalne wybudowano węzeł przesiadkowy komunikacji miejskiej przy ul. Kolejowej, 12 km ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych oraz kupiono 6 niskoemisyjnych autobusów. Zadaniem realizowanym od czerwca br. jest przebudowa 35 wiat przystankowych na terenie miasta.

Odbyła się XII edycja Rejonowego Konkursu „Z bliska i z daleka”, organizowanego przez Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Chełmie.

II LO w Chełmie uzyskało tytuł Ambasadora Uniwersytetu Medycznego w Lublinie dzięki udziałowi uczniów II LO w projekcie „Medyczne Forum Edukacyjne”.

Muzeum Ziemi Chełmskiej pozyskało ponad 120 zawieszek, 4 ikony, różnorodne pocztówki i elementy wojskowego ekwipunku o wartości historycznej. Przedmioty, pochodzące z udaremnionych prób przemytu, w ręce muzealników przekazali funkcjonariusze Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego.

Centrum Pomocy Humanitarnej – Punkt Recepcyjny „Lwowska” zmienił lokalizację i od 10 czerwca znajduje się w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym przy ul. Stefana Czarnieckiego 8.

Podczas remontu kaplicy Świętego Mikołaja – dawnej cerkwi unickiej, od 1980 w rękach Muzeum Ziemi Chełmskiej – odnaleziono kapsułę czasu sprzed ok. 50 lat. Zawierała ona elementy przedwojennego wyposażenia ołtarza, krucyfiks oraz niekompletny szkielet zwierzęcy.

Fundacja Cemex razem z Młodzieżowym Domem Kultury zrealizowała projekt postawienia na skwerze obok MDK kredowych brył, w których dzieci wyrzeźbiły sylwetki białego niedźwiedzia.

Młodzieżowy Dom Kultury zaprosił dzieci i młodzież z Ośrodka dla Cudzoziemców w Łukowie oraz młodych Ukraińców przebywających na terenie Chełma na międzykulturowe warsztaty kulturalno-artystyczne.

14 czerwca zmarła Jadwiga Łopałło, nauczycielka, wychowawczyni i wicedyrektor Zespołu Szkół Medycznych w Chełmie.

Organizacja tegorocznych obchodów Bożego Ciała miała być przygotowaniem do powrotu do pierwotnych tradycji sprzed czasów obostrzeń epidemicznych. W tym roku każda parafia organizowała procesję na swoim terenie.

Odbyła się kolejna edycja MotoKropli – ogólnopolskiej akcji, której głównym założeniem jest promowanie honorowego krwiodawstwa i właściwych zachowań na drodze. W Chełmie imprezę organizuje Stowarzyszenie Motocyklistów Chełmskich „Niedźwiedzie Wschodu”, przy współpracy z Chełmskim Domem Kultury. Najbardziej widowiskową częścią imprezy była parada blisko 500 motocyklistów, przejeżdżająca niemal przez całe miasto. Całość wydarzenia zakończył koncert zespołów Treaskillers, Orchidea i Golden Life.

Odbył się XI Zjazd Absolwentów Chełmskiej Szkoły Technicznej. Po części oficjalnej oraz zwiedzaniu Sali Historii Chełmskiej Szkoły Technicznej oraz Państwowej Akademii Nauk Stosowanych odbył się Bal Absolwentów.

Chełmska Biblioteka Publiczna zaprasza czytelników na spotkanie z autorką i promocję tomu poetyckiego Iwony Chudoby „Senna kolekcja”. W ChBP można było także zobaczyć wystawę z okazji 630-lecia miasta Chełma i wystawę „Twarzoobrazy” Elżbiety Petruk.

Na scenie Amfiteatru w Kumowej Dolinie jubileuszowa impreza z okazji 20-lecia Kabaretu Neo-Nówka.

XXX Mistrzostwa Polski Seniorów w zapasach, rozegrane w Bydgoszczy, przyniosły medale zawodnikom klubu Cement Gryf Chełm: złoto dla Katarzyny Krawczyk, srebro dla Anheliny Łysak, Anastasii Padoshyk i Danieli Tkachuk, brąz dla Alicji Nowosad, Kariny Konarskiej, Olgi Padoshyk i Anastasii Lebediejev.

W mieście pojawiły się pierwsze podziemne pojemniki na odpady komunalne. W ramach miejskiego projektu powstać ma 7 podziemnych i 79 półpodziemnych gniazd na odpady, 500 betonowych śmietniczek i 150 pojemników na psie odchody z podajnikami torebek. Projekt zakłada także powstanie nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Szacowane na ponad 7 mln zł zadanie uzyskało dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie przekraczającej 6,5 mln zł.

Rozpoczęła się kolejna edycja Lata w Mieście – Artystyczne Wakacje z MDK. W programie m.in. zajęcia warsztatowe, robotyka, wycieczki oraz Chełmskie Wakacje Teatralne.

Proboszcz parafii Chrystusa Odkupiciela w Chełmie, ks kanonik Grzegorz Szymański, odszedł na emeryturę. Od lipca na stanowisku zastąpił go ks. Ireneusz Jacek Posturzyński.

Rada Miasta Chełm Uchwałą Nr LIX/498/22 z dnia 26 czerwca 2022 roku upoważniła Prezydenta Miasta Chełm do zawarcia porozumienia o współpracy partnerskiej z Ozurgeti (Gruzja).

Uczniowie II LO w Chełmie zdobyli pierwsze miejsce w regionalnym etapie Ogólnopolskiego Konkursu „Genialne Miejsca”. Zespół w składzie: Kacper Krzywanowski, Bartłomiej Hanczaruk, Michał Lewczuk, Julia Jakubiec z koordynatorem Ewelina Śmigielską przygotowali grę miejską w formie przewodnika po atrakcjach Chełma. Nagrodą jest udział w ogólnopolskim finale konkursu oraz „Złoty Bilet” do siedziby Google Polska.

Dowódcą 19 Nadbużańskiej Brygady Obrony Terytorialnej w Chełmie mianowano pułkownika Roberta Kaspercuka.

27 czerwca odbyło się oficjalne otwarcie ronda im. Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy z udziałem Jerzego Owsiaaka. Uroczystości zorganizowali: przewodniczący chełmskiego sztabu WOŚP Grzegorz Gorczyca, wolontariusze Orkiestry i jej przyjaciele.

Chełmski Dom Kultury zaprezentował przedstawienie „Kot w trampkach” przygotowane z myślą o dzieciach z Ukrainy; odbył się też koncert wychowanków Chełmskiej Szkoły Rocka.

LIPIEC

99 proc. pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie opowiedziało się za podjęciem strajku ostrzegawczego. Głównym postulatem jest podwyżka wynagrodzeń. Strajkujący pracownicy MOPR przeszli ulicami miasta spod siedziby placówki pod Urząd Miasta

Chełma, gdzie spotkali się z prezydentem Jakubem Banaszkiem oraz wiceprezydent Dorotą Cieślik.

W Radzie Miasta powstał nowy Klub Radnych „Chełmianie”. Przewodniczącym jest Kamil Błaszczuk, członkowie: Mariusz Kowalczyk, Piotr Malinowski i Elżbieta Ćwir.

Egzamin ósmoklasistów w Chełmie najlepiej napisali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 5. W tym roku brało w nim udział ponad 660 uczniów z ośmiu chełmskich podstawówek. Język polski zdało 61,57 proc., język angielski – 55, 48 proc., matematykę – 67,82 proc. egzaminowanych.

Chełmski Klub Podróżników gościł Aleksandrę Synowiec i Arkadiusza Winiatorskiego – piechurów, którzy mają za sobą pieszą wędrówkę przez obie Ameryki, a w tym roku postanowili obejść pieszo całą Polskę. Relację z podróży utytułowani (Podróż Roku 2020 National Geographic Traveler; nagroda im. Tony’ego Halika; nagroda publiczności festiwalu „Podróż Marzeń 2021”) piechurzy zamieszczają na blogu „Stones on Travel”.

Chełmska Biblioteka Publiczna znalazła się w gronie 16 instytucji, w których stworzono Klub Młodego Programisty – kursy programowania dla młodych ludzi w 3 grupach wiekowych.

Podczas międzynarodowego turnieju rankingowego Światowej Federacji Zapaśniczej w Rzymie zapaśniczka Cementu Gryf Chełm, Katarzyna Krawczyk, zdobyła jedyny wśród polskiej reprezentacji złoty medal.

Daniela Tkachuk z Cementu Gryf Chełm zdobyła brązowy medal mistrzostw Europy do lat 20 w zapasach kobiet.

Ponad 2 tys. osób wzięło udział w ósmej edycji Biegu Rzeźnika odbywającego się w Bieszczadach. Na starcie nie zabrakło ekipy Chełm Biega. Niesamowitego wyczynu dokonał Marek Lik, który w trzy dni przebiegł trzy trasy o łącznym dystansie 187 km.

Po 2-letniej pandemicznej przerwie na parkiet przed publicznością powrócili tancerze „Chełmskiego Centrum Tańca Rytm”. W Chełmskiej Gali Tańca wzięli udział wszyscy uczestniczący w zajęciach szkoły. Tancerze Szkoły oraz Uczniowskiego Klubu Sportowego Rytm aż 146 razy reprezentowali Chełm na turniejach tańca w całym kraju. Zdobyli 12 nowych klas tanecznych, 30 złotych, 24 srebrne, 17 brązowych medali, a nowa grupa sportowa hip hopu zajęła dwukrotnie trzecie miejsce, otrzymała wyróżnienie specjalne oraz trzecie miejsce w kategorii solo.

10 lipca Stowarzyszenie „Pamięć i Nadzieja” zorganizowało w Chełmie uroczystość upamiętnienia 79. rocznicy „Krwawej niedzieli na Wołyniu”, która była kulminacją czystek etnicznych ludności polskiej na Wołyniu, Lubelszczyźnie i Małopolsce Wschodniej w latach 1939–1947.

Na stadionie miejskim w Chełmie odbyło się przekazanie darów dla ukraińskiego miasta Mikołajów. Darczyńcami są niemieckie miasta Dortmund i Sindelfingen – miasto partnerskie Chełma. Były to: sprzęt i pojazdy do budowy dróg oraz dwa wozy strażackie.

Agata Kornhauser-Duda, małżonka prezydenta RP, uczestniczyła w miejskim zakończeniu roku szkolnego zorganizowanego w Szkole Podstawowej nr 7 w Chełmie.

Walne zgromadzenie Chełmskiej Spółdzielni Mieszkaniowej jednogłośnie udzieliło absolutorium zarządowi. Wybrano też jedenastu członków Rady Nadzorczej CHSM na kadencję 2022–2025.

Na stadionie ośrodka sportowego „Batory” w Chełmie odbył się Monster Truck Show z udziałem kaskaderów w pokazach motocyklowych i samochodowych.

Radosław Sieraj, pracujący w saunarium Chełmskiego Parku Wodnego, wygrał mistrzostwa Polski saunistów w Rudzie Śląskiej.

Prace przy rewitalizacji kaplicy Świętego Mikołaja w Chełmie przyniosły kolejną niespodziankę – odkryto niewzmiankowaną w archiwaliach kryptę zawierającą 10 trumien, prawdopodobnie z XVII–XVIII wieku.

Do rejestru zabytków województwa lubelskiego wpisano otoczenie wieży i wzgórze w Stołpiu ze względu na wyniki badań archeologicznych prowadzonych tam w latach 2015, 2018 i 2021. Sama wieża figuruje w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie od 1966 roku.

Macewa odkryta na cmentarzu żydowskim w Chełmie mogła powstać nawet w latach 1413–1414, co czyniłoby ją najstarszym tego typu znaleziskiem w historycznych granicach Polski. Dokonana przez Andrzeja Trzcińskiego analiza epigrafu na dolnym fragmencie znaleziska wskazuje na początek XVI wieku, a niewykluczone, że o sto lat wcześniej.

Na plac Łuczkowskiego weszło Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Jaszczowa (woj. lubelskie), które za prawie 7,5 mln zł wykona zabezpieczenie i remont reliktów piwnic na placu z ich nowym przykryciem, utwardzeniem placu, jego aranżacją i małą architekturą wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Ma na to ponad rok.

Aż 128 funkcjonariuszy odebrało awanse na wyższe stopnie służbowe podczas obchodów 103. rocznicy powstania Policji Państwowej.

Cykl wakacyjnych koncertów „Muzyczna Skarpa”, organizowanych przez Chełmski Dom Kultury, rozpoczął 22 lipca koncert zespołu Space Swans. W kolejnym tygodniu odbył się koncert Jarka Buczka.

W Młodzieżowym Domu Kultury spektaklem „Improwizowana Księżniczka” Teatru w Ogrodzie rozpoczęły się Chełmskie Wakacje Teatralne.

Popularny serwis internetowy Otodom opublikował raport o poziomie szczęścia Polaków. Wśród 10 „najmniej szczęśliwych” miast znalazł się Chełm – jest na 8. miejscu pod tym względem. W ankietach chełmianie zwracali uwagę na trudny dostęp do służby zdrowia, wysokie koszty życia, słaby stan środowiska. Według badania najszczęśliwsi są mieszkańcy Gdyni, Gdańska, Zielonej Góry.

Chełmski Klub Sportowy zawarł porozumienie ze stowarzyszeniem „Chełmianka” w sprawie przejęcia sekcji piłki nożnej, co oznacza, że ChKS Chełmianka od tej chwili znajduje się w strukturach miejskiej spółki. Dyrektorem sekcji został Grzegorz Gardziński – jedyny kandydat w wyborach.

Chełmianki Jadwiga Pijanowska i Stefania Stajniak obchodziły setne urodziny. Jubilatki przyjęły życzenia z rąk przedstawicieli Urzędu Miasta, MOPR, ZUS i KRUS, a także przedstawiciela biura posłanki Anny Dąbrowskiej-Banaszek.

Na stanowisku prezesa Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Jakub Oleszczuk zastąpił Tomasz Pomiankiewicz.

SIERPIEŃ

Chełm znalazł się na trasie Polskiej Nocy Kabaretowej. Widowisko z udziałem najpopularniejszych polskich kabaretów odbyło się w amfiteatrze w Kumowej Dolinie.

Po 11 latach pracy dyrektor Robert Chełmicki odszedł z Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti po wygaśnięciu kontraktu. Od sierpnia obowiązki dyrektora pełni Katarzyna Sokołowska. Wymiana dyrektorów zbiegła się z wymianą komputerowego systemu bibliotecznego. Na początku sierpnia biblioteka zamknęła swe podwoje dla czytelników na tydzień. Jednakże zgodnie z harmonogramem odbywały się wszystkie zajęcia edukacyjne, programistyczne i kulturalne.

Chełmski Dom Kultury przygotował dla chełmian seanse kina letniego „Pod Gwiazdami” na dziedzińcu Muzeum Chełmskiego przy ul. Podwalnej. To kolejna, oprócz koncertów „Muzycznej Skarpy”, letnia atrakcja ChDK-u.

Nadleśnictwo Chełm przystąpiło do projektu „Zanocuj w lesie” w ramach ogólnopolskiego programu udostępniania lasów miłośnikom bushcraftu i survivalu.

Julia Radelczuk i Julia Czuryło z UKS Tempo Chełm zdobyły złote medale Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w siatkówce plażowej.

Ponad 150 najlepszych kolarzy ruszyło z placu Niepodległości w Chełmie (start honorowy) lub spod Szkoły Muzycznej na ul. Hrubieszowskiej (start ostry) do walki w II etapie tegorocznego Tour de Pologne. Oficjalnego otwarcia wyścigu dokonali Czesław Lang, organizator imprezy, prezydent Chełma Jakub Banaszek, a także Zdzisław Szwed, członek zarządu województwa lubelskiego. Drugi etap wyścigu zakończył się w Zamościu, a trasa liczyła 204 km.

W wieku 97 lat zmarła Zuzanna Wysocka, która w chełmskich bibliotekach przepracowała prawie 40 lat.

W wieku 83 lat zmarła Maria Sawka, prezes chełmskiego oddziału Związku Sybiraków.

Pawilon Handlowy „Chrobry” został wystawiony na sprzedaż. Budynek powstał pod koniec lat 70. ubiegłego wieku na potrzeby Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Handlu Wewnętrznego w Chełmie. Obecnie stoi pusty.

Dr hab. Andrzej Wawryniuk, profesor Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie, został honorowym wykładowcą Polskiej Szkoły im. Marii Skłodowskiej-Curie w Clearwater na Florydzie w USA.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Chełmie zaplanowało podwyżkę opłat nawet o 55 procent. Nowa taryfa MPEC-u wzbudziła gorące dyskusje wśród chełmian, które znalazły odbicie na łamach lokalnej prasy.

Najnowszy ranking kondycji finansowej samorządów opublikowany przez „Współnotę” wykazał, że Lublin (5523,93 zł dochodu na 1 mieszkańca) zajął 15. miejsce wśród miast wojewódzkich. Wśród miast na prawach powiatu Chełm jest na dalekim 37. miejscu z dochodem w wysokości 5094,71 zł. Zamość znalazł się na 14. miejscu (5745,85 zł), a Biała Podlaska na 35. (5156,69 zł).

Chełmskie Podziemia Kredowe cieszą się w tym roku dużym zainteresowaniem turystów. Średnio w jeden wakacyjny dzień odwiedza je około 250 osób. Od początku roku zabytkowy podziemny labirynt zwiedziło już ponad 21 tysięcy turystów.

Obecnie w Chełmie zainstalowanych jest 36 kamer monitoringu miejskiego, z czego 7 nie działa. Kamery funkcjonują przy ul. Lwowskiej, Lubelskiej, Kopernika, Jedność, Rejowieckiej, Kolejowej, Mickiewicza, Sienkiewicza, Wołyńskiej, Szwoleżerów, przy obiektach hotelowych MOSiR na terenie stadionu miejskiego oraz na ścieżce rowerowej. Ratusz planuje rozbudowę systemu.

Chełmski Dom Kultury zapraszał na letnie warsztaty artystyczne pod nazwą „Summer Art”.

Liczba mieszkańców Chełma wynosi już tylko 57 361 (osoby zameldowane na pobyt stały, stan na 25 sierpnia 2022 roku). Na koniec grudnia 2021 roku było 58 058 osób. Oznacza to, że w ciągu ośmiu miesięcy ubyło blisko siedemset osób. Z kolei w ciągu dwóch i pół roku ubyło prawie trzy tysiące chełmian, bo na koniec 2019 roku Chełm liczył 60 253 mieszkańców.

Stacja badawcza przy ul. Połanieckiej w Chełmie pokazała wielokrotne przekroczenie norm pyłów PM10. Dopuszczalna norma pyłu zawieszonego PM10 to 50 mikrogramów na metr sześcienny. Tymczasem zarejestrowany poziom zanieczyszczenia przekraczał dopuszczalną normę o 429 proc. Według komunikatu Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska powodem były przemieszczające się masy powietrza z obszarów suchych oraz pożarów, jakie miały miejsce na terenie wschodniej Europy.

Ratusz dysponuje już koncepcją zagospodarowania dawnego dworca PKS w centrum miasta. Projekt „Fabryka” zakłada nowoczesny biurowiec klasy A oraz zachowanie funkcji dworca autobusowego. Przedsięwzięcie ma zrealizować Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., a wkład miasta wynosi udostępnienie terenu i 100 tys. zł.

Na ostatniej w miesiącu sesji Rady Miejskiej uchwalono zmiany budżetowe. Radni musieli dołożyć 479 tys. zł na obsługę długu publicznego, a konkretnie na zapłatę odsetek od zadłużenia długoterminowego w związku ze wzrostem stopy procentowej. Zadłużenie miasta wynosi 150,5 mln zł i jest na bezpiecznym poziomie.

Rada Miasta Chełm Uchwałą Nr LIX/507/22 z dnia 30 sierpnia 2022 roku upoważniła Prezydenta Miasta Chełm do zawarcia porozumienia o współpracy partnerskiej z Mikołajowem (Ukraina).

WRZESIEŃ

Od 1 września w Urzędzie Miasta Chełm funkcjonuje rzecznik praw mieszkańców. Została nim Magdalena Mazurkiewicz.

Od 1 września wprowadzono nowy przedmiot nauczania pod nazwą Historia i Teraźniejszość. Uczyć się go będą uczniowie pierwszych klas liceów, techników i branżowych szkół pierwszego stopnia. Chełmscy nauczyciele zdecydowali, że nie będą korzystać z kontrowersyjnego podręcznika Wojciecha Roszkowskiego.

Prof. dr hab. Waldemar Bednaruk z Chełma – historyk, prawnik, wieloletni wykładowca KUL z profesurą belwederską – wydał kolejną książkę *Zniewalające, śmiałe, złe. Oszustki, intrygantki*

i awanturnice czasów Sarmatów. To literatura faktu o najsłynniejszych kobietach Polski przedrozbiorowej.

W Chełmskiej Bibliotece Publicznej odbył się wernisaż kolaży Beaty Rottau-Pawełczyk. Autorka jest chełmianką, absolwentką I LO w Chełmie. Imprezie towarzyszył koncert muzyków: Adama Białowiejskiego, Bogdana Depty, Krzysztofa „Żaby” Kostrubca i Mariusza Matery.

Wystawa obrazów autorstwa Urszuli Mazurek pt „Czarne na białym” w Bibliotece Pedagogicznej w Chełmie.

Wierni z całego regionu przyjechali do Chełma na uroczystości odpustowe w parafii Narodzenia NMP.

Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie odnotowuje kolejne braki kadrowe. Brakuje lekarzy na oddziałach laryngologii, radiologii, pediatrii i szpitalnym oddziale ratunkowym. Niektórym oddziałom grozi zamknięcie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie otrzymała tytuł Ambasadora Województwa Lubelskiego za rok 2021 w kategorii instytucja. W uzasadnieniu napisano, że to jedna z najbardziej innowacyjnych uczelni regionu i kraju, która w ciągu 20 lat stała się uczelnią przyszłości o międzynarodowym zasięgu.

Aż 11 medali wywalczyli podczas Mistrzostw Polski Ligi Obrony Kraju reprezentanci Dragona Chełm. Zawody rozegrano w Tarnowie. Dragon w klasyfikacji klubowej zajął drugie miejsce na 47 klubów, swoje nowe rekordy życiowe ustanowili: Patrycja Pawlak, Seweryn Jezierski i Jakub Jasielski.

Na lotnisku Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Depułtyczach Królewskich zostały rozegrane 12. Samolotowe Rajdowe Mistrzostwa Polski. Rywalizowało 10 załóg z 9 aeroklubów, w tym dwie załogi reprezentujące PANS w Chełmie w składzie: Konrad Partyka i Hubert Chylewski, oraz Jakub Romaniuk i Krzysztof Gronbelski. Rajdowe mistrzostwa w Chełmie były jednocześnie ostatnim sprawdzianem polskiej reprezentacji przed mistrzostwami świata w RPA.

PKP zaplanowało rozbiórkę budynku administracyjno-warsztatowego byłej wagonowni, który niszcze od kilkunastu lat przy dworcu głównym w Chełmie.

Chełmska Biblioteka Publiczna w Chełmie wznowiła po wakacjach projekcje w ramach Klubu Dobrego Filmu. Hasło tematyczne na wrzesień to „Mroczne zakamarki duszy”. Czytelnicy mogli także spotkać się z Danutą Kurczewicz promującą nowe tomiki poezji *Kruszenie piekła* i *Półproste*.

Odbyły się dwudniowe Chełmskie Dni Seniorów pod hasłem „A w sercu ciągle maj”. Pierwszy dzień poświęcono turystyce pieszej i odpoczynkowi na łonie natury. Drugiego dnia w Chełmskiej Bibliotece Publicznej m.in. można było skorzystać z punktu medyczno-informacyjnego Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej oraz wykonać badanie słuchu. Były również stoiska Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Chełmskiego Parku Wodnego, gry oraz konkursy z nagrodami.

18 września Chełm dołączył do Międzynarodowego Dnia Sportu. Cykl ciekawych imprez zrealizowano w Parku Wodnym.

Prezes Chełmskiej Spółdzielni Mieszkaniowej Ewa Jaszczyk będzie kandydować do sejmu z list Polski 2050. Jej lider Szymon Hołownia obwieścił to podczas wizyty w Chełmie.

Stowarzyszenie Werwa, Młodzieżowy Dom Kultury i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji zorganizowały Festyn Integracyjny „Powitanie jesieni” na chełmskim deptaku.

Do 54,9 proc. (33 571 osób) zwiększyła się liczba chełmian w pełni zaszczepionych przeciwko Covid-19. Od początku roku wzrosła ona o jeden procent. Ponadto sezonowe infekcje około-grypowe w Chełmie zaatakowały ze zwiększoną siłą, co odbiło się na statystyce wizyt w przychodniach miejskich.

Uczniowie II LO Bartłomiej Hanczaruk, Kacper Krzywanowski, Julia Jakubiec i Michał Lewczuk stworzyli interaktywną grę „Genialny Chełm” w ramach Ogólnopolskiego Konkursu „Genialne Miejsca”. W kategorii szkół ponadpodstawowych ich produkcja okazała się najlepsza w Polsce.

Walny Zjazd Oddziału PTTK im. Kazimierza Janczykowskiego podsumował ostatnie pięć lat działalności i wybrał nowe władze. Prezesem ponownie wybrano Zbigniewa Lubaszewskiego.

Chełmski Dom Kultury zapraszał na stand-up Magdy Kubickiej w programie „Patrz przez palce”, spektakl pt. *Sztuka* Yasminy Rezy w wykonaniu Teatru Ziemi Chełmskiej, spektakl *Dworzec – rezygnacja* Teatru Banina, spektakl *Romans* Teatru Polska, spektakl tańca nowoczesnego *Lithos*, a także występ Mikromusic Acoustic Trio.

Jubileuszowi 50-lecia Galerii 72 w Chełmie towarzyszyło otwarcie wystawy *Galeria 72, 50 lat kształtowania przestrzeni dla sztuki 1972–2022*. W galerii znajduje się ponad 2 tys. dzieł sztuki współczesnej: obrazy, wybitne grafiki, rysunki, malarstwo, rzeźba, formy przestrzenne, fotografia, plakaty i dokumentacje działań performatywnych. Wśród przybyłych na jubileusz był Jan Dobkowski, Elżbieta Banecka, Stanisław Baj, Tomasz Barczyk, Marcin Berdyszak, Janusz Kapusta, Piotr Korol, Elżbieta Kościelak, Arkadiusz Karapuda, Mariusz Drzewiński, Ewa Zawadzka, Maciej Duchowski, Bogna Fogler, Rafał Kowalski, Sławomir Marzec, Tadeusz Mysłowski, Agnieszka Popiel, Jolanta Studzińska, Hanna Zawa-Cywińska, Tomasz Zawadzki, Tomasz Zubala, a także Dirk Rathke i Rainer Splitt z Niemiec.

Anhelina Łysak, studentka PANS i zawodniczka Cementu Gryf Chełm zdobyła brązowy medal w zapasach na rozgrywanych w Belgradzie mistrzostwach świata senierek.

19 września zmarł Roman Jakubowicz, założyciel Klubu Tańca Towarzyskiego Takt, wieloletni kierownik artystyczny Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chełmskiej, miłośnik tańca i kultury ludowej.

Spółka PKP Linia Chełmska Szerokotorowa „uciekle” z Chełma do Warszawy i unika kontaktu z władzami miasta. Powstanie spółki zapowiadali już w 2019 roku prezydent Chełma Jakub Banaszek, europosłanka Beata Mazurek, minister infrastruktury Andrzej Adamczyk oraz prezes PKP Krzysztof Mamiński. Miała tworzyć miejsca pracy i zajmować się obsługą szerokiego toru z Dorohuska do Zawadówki.

Poświadczenie nieprawdy przez starostę i wicestarostę chełmskiego oraz przekroczenie uprawnień przez starostę – w tej sprawie lubelska Prokuratura Okręgowa prowadzi śledztwo. Policjanci z wydziału do walki z korupcją zabezpieczyli dokumenty wydziału infrastruktury, finansów i zamówień publicznych.

Podczas wizyty w Chełmie Dariusz Rosati, były minister spraw zagranicznych, a także członek Rady Polityki Pieniężnej, oskarżył rząd Zjednoczonej Prawicy o zdradę stanu. Chodzi o podejście PiS do pieniędzy z Krajowego Planu Odbudowy.

Urzednicy z chełmskiego Ratusza polecieli kierownikom jednostek organizacyjnych miasta przedstawić plany oszczędnościowe dotyczące placówek, którymi zarządzają. W 2020 i 2021 roku wydatki Urzędu Miasta Chełm na energię elektryczną w magistracie, miejskich jednostkach organizacyjnych, lokalach znajdujących się w miejskim zasobie oraz oświetlenia ulicznego oscyływały w granicach 4 mln zł rocznie. Natomiast za pierwsze półrocze 2022 roku było to już 3,2 mln zł, a szacowany koszt zakupu energii elektrycznej w 2023 roku to ponad 20 mln zł.

Liczba pochówków na chełmskim cmentarzu komunalnym wzrosła od czasu epidemii i konieczne jest jego powiększenie. Wyczerpuje się także liczba dostępnych do zakupu nisz w kolumbarium.

W Chełmie trwa wymiana przystanków autobusowych. Nowe wiaty budzą w mieszkańcach mieszane uczucia ze względu na zbyt wąski obręb zadaszania.

Tematem Narodowego Czytania były *Ballady i romanse* Adama Mickiewicza. Spotkania w ramach ogólnopolskiej akcji w Chełmie zorganizowały między innymi chełmskie szkoły, Galeria Chełm, Chełmska Biblioteka Publiczna.

PAŹDZIERNIK

W CKF „Zorza” została wymieniona wykładzina w sali kinowej. Zainstalowano pętlę indukcyjną ułatwiającą korzystanie z kina osobom niedosłyszącym. Środki z ministerialnego projektu pozwoliły także na wymianę na nowe 168 foteli kinowych oraz zakup przenośnego podjazdu dla wózków inwalidzkich. Rocznie kino odwiedza około 120 000 widzów.

Wniosek Chełma składany do Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych został pozytywnie rozpatrzony. Do miasta ma trafić 196 mln zł. Za te pieniądze mają zostać wyremontowane m.in. ulice: Szpitalna, Ceramiczna, Hrubieszowska, Włodawska, Zawadowska oraz al. Żołnierzy I AWP i al. Armii Krajowej z wiaduktem.

Z okazji 630-lecia nadania Chełmowi praw miejskich Ratusz zorganizował uroczystą sesję Rady Miasta w Muzeum Chełmskim. Na sesji wręczono honorowe nagrody i tytuły: Jarosław Kaczyński, były premier, prezes Prawa i Sprawiedliwości, został wybrany Ambasadorem Miasta Chełm. Wywołało to wielkie poruszenie wśród chełmian.

Tytuły Ambasadora Miasta Chełm trafiły także do: Stanisława Adamiaka – konsula honorowego Ukrainy w Chełmie, Berndta Vorghingera – nadburmistrza miasta Sindelfingen, będącego partnerskim miastem Chełma, Browaru Jagiełło, Cementowni Chełm, Miejskiego Klubu Sportowego Gryf Chełm, Państwowej Akademii Nauk Stosowanych, Parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Chełmie oraz Spółdzielni Mleczarskiej Bieluch.

Nagroda Zasłużony dla Miasta Chełma trafiła do: byłej prezydent Chełma Agaty Fisz, byłego prezydenta Chełma Krzysztofa Grabczuka, byłej poseł, obecnie europoseł Beaty Mazurek, pochodzącej z Chełma śpiewaczki operowej Bożeny Zawisłak-Dolny, dyrygentki Chóru Hejnał Danuty Bałki-Kozłowskiej, fotografa Ryszarda Karczmarskiego, byłego rektora PWSZ (dziś

PANS), obecnie senatora Józefa Zająca, historyka i regionalisty Zbigniewa Lubaszewskiego oraz pośmiertnie do Romana Jakubowicza, założyciela Klubu Tańca Towarzyskiego „Takt”, wieloletniego kierownika artystycznego Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chełmskiej.

Tytuły Zasłużony dla Województwa Lubelskiego otrzymali: Ryszard Stawiarski – współzałożyciel pierwszego w Chełmie Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Zbyszko”, współtwórca klubu Chełm Biega oraz Zdzisław Denysiuk, członek „Solidarności” od 1980 roku, współtwórca chełmskich struktur NSZZ „Solidarność”.

Tytuł Chełmianina Roku trafił do Jagody Barczyńskiej, historyk sztuki, pracownika Muzeum Chełmskiego. Za jej sprawą Dział Sztuki Współczesnej i Galeria 72 Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie stworzyły i podtrzymują swój status cenionego ośrodka sztuki.

Z okazji obchodów 60-lecia istnienia Szkoły Podstawowej nr 6 uczniowie wraz z nauczycielami przygotowali bogaty program artystyczny, a zebrani goście zostali zapoznani z historią chełmskich szkół noszących numer 6.

Huta Szkła Marta 2 stanęła na krawędzi bankructwa. Rosnące koszty energii i materiałów sprawiły, że firma popadła w kłopoty finansowe i wstrzymała produkcję.

Według danych z końca września Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej do KRD wpisanych jest 3960 mieszkańców Chełma. Mają oni łącznie 77,8 mln zł długu. Na koniec lipca ubiegłego roku dłużników było 4193, a ich zadłużenie wynosiło wtedy łącznie 81,4 mln zł. Do KRD wpisanych jest też 4307 dłużników z powiatu chełmskiego (na koniec lipca ub.r. było ich 4465). Mają oni na koncie łącznie 78,3 mln zł zaległości finansowych (w ubiegłym roku 81,6 mln zł).

Chełmski Dom Kultury zorganizował konkurs plastyczny pt. „Moja Niepodległa” oraz koncert „Niepodległa” w związku ze 104. rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę.

Biblioteka Pedagogiczna w Chełmie ogłosiła turniej dla młodych poetów „O Kryształowy Kałamarz”, skierowany do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych z województwa lubelskiego.

Nieruchomość Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, znajdująca się przy ul. Mościckiego (stara kotłownia), została wyburzona ze względu na zły stan budynku.

Członkowie Chełmskiej Grupy Historycznej „Enkolpion” znaleźli skarby pochodzące prawdopodobnie z epoki brązu, charakterystyczne dla kultury łużyckiej. Bransolety, naramienniki, zausznice i szpila, które służyły jako ozdoby, ponad dwa tysiące lat przeleżały w jednym z lasów w okolicy miasta.

Zespołu Szkół Społecznych w Chełmie obchodził jubileusz 30-lecia działalności placówki. ZSS powstał w 1992 roku i był pierwszą niepubliczną placówką w mieście.

28 października w Chełmskim Domu Kultury odbył się Koncert Wiedeński – Orkiestra Księżniczek Tomczyk Art w repertuarze Johanna Straussa.

Szymon Szymonowicz, zawodnik Cementu Gryf, po raz drugi z rzędu zdobył brązowy medal młodzieżowych mistrzostw świata do lat 23. Zawody odbyły się w Pontevedra (Hiszpania).

Po dwuletniej przerwie odbyła się XXI edycja Biegu Sobiborskiego „Ocalić od zapomnienia – uczyć dla przyszłości”. Najszybszą zawodniczką na 13-kilometrowej trasie okazała się Ewa Furmanik z Chełm Biega z czasem 54:01. W biegu wziął też udział, poruszający się na wózku inwalidzkim, Ryszard Stawiarski, który uzyskał wynik 1:25:00.

Irena Paździor (Chełm Biega) ukończyła 8 Półmaraton Królewski w Krakowie. Tym samym po raz drugi zdobyła Koronę Półmaratonów Polski.

Chełmska Biblioteka Publiczna gościła wolontariuszy Fundacji Cemex i Cementowni Chełm, którzy zorganizowali warsztaty i spotkania pod nazwą „Ale Meksyk!”. Zadaniem akcji było propagowanie informacji o Meksyku – kolebki koncernu Cemex.

Uczniowie z Zespołu Szkół Technicznych w Chełmie pod opieką nauczyciela Mariusza Śliwy uporządkowali cmentarz jeńców wojennych przy ul. Okszwskiej. Działania młodzieży i honorowych dawców krwi wynikają z przystąpienia do ogólnopolskiego programu „Nasza wspólna przeszłość – uczniowie adoptują zabytki”, organizowanego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie.

LISTOPAD

Uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości obejmowały mszę świętą w intencji ojczyzny w Bazylice Narodzenia NMP, złożenie kwiatów przy mauzoleum na Górze Chełmskiej, przemarsz uczestników na plac Niepodległości, gdzie odbyły się tradycyjne uroczystości patriotyczne z wystąpieniami samorządowców.

Miasto odstąpiło od umowy z wykonawcą przebudowy parku miejskiego ze względu na duże opóźnienie w pracach. Jesienią 2020 roku Ratusz otrzymał 12 mln zł dotacji na rewitalizację placu Doktora Edwarda Łuczkowskiego oraz parku miejskiego. Przetargi na oba zadania wygrała ta sama firma z Lublina.

W dniach 4–7 listopada w Chełmie uroczystości upamiętniające 80. rocznicę zagłady getta rozpoczęły się koncertem zespołu Szalom Chełm. W następnych dniach odbyły się m.in.: spacer po terenie dawnego getta, wykład prezentujący wspomnienia byłych więźniów; marsze pamięci oraz odsłonięcie pomnika ofiar getta. Organizatorzy obchodów to: Chelmer Organization of Israel i Fundacja 4 Piętra. Wśród partnerów znalazły się: Chełmska Biblioteka Publiczna, Muzeum Ziemi Chełmskiej oraz Forum Dialogu. Obchody objął patronatem Prezydent Miasta Chełm Jakub Banaszek.

Chełmski Dom Kultury zapraszał na coroczne „Zaduszki Jazzowe”. W tym roku z udziałem zespołu O.N.E.

W Kawiarence Literackiej Chełmskiej Biblioteki Pedagogicznej odbyły się „Zaduszki Literackie”. To już trzecia edycja imprezy promującej twórczość zmarłych poetów i pisarzy regionu chełmskiego. W tym roku organizatorzy przypominali postać Arkadiusza Sanna.

Cemex Polska zorganizował spotkanie z interesariuszami, wśród których znaleźli się przedstawiciele samorządu lokalnego, szkół, instytucji kulturalnych, organizacji pozarządowych i mediów. Podczas wydarzenia dr Adam Lesiuk z UMCS wygłosił wykład *Paliwa alternatywne – źródło bezpiecznej energii w produkcji cementu*. Odbyły się też spotkania warsztatowe. Po spotkaniu

jego uczestnicy mieli okazję zwiedzić Cementownię Chełm: centrum sterowania zakładem, oraz taras widokowy zlokalizowany na wysokości ponad 100 m.

W wieku 74 lat zmarł Julian Adamczewski, wieloletni i jeden z najbardziej zasłużonych działaczy Oddziału PTTK im. Kazimierza Janczykowskiego w Chełmie.

Przedszkole Miejskie nr 10 w Chełmie obchodziło jubileusz 30-lecia działalności.

W okolicach Krakowa odbył się Smoczy Cross Maraton, czyli kolejny bieg z cyklu Tour De Zbój. Na linii startu pojawiło się wielu biegaczy z Chełma. Kamil Borowski z grupy Chełm Biega trasę na dystansie 47 km ukończył jako pierwszy.

W Chełmskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie z autorką książek dla dzieci, Aliną Gierun, oraz promocja tomików poetyckich pt. *Poszepty uczuć* i *Muśnięci wiatrem* autorstwa Anny Nazar.

Biblioteka dla swoich czytelników przygotowała także kolejne seanse w Klubie Dobrego Filmu, a także zaprosiła młodzież, nauczycieli i mieszkańców miasta na cykl spotkań z chełmskimi regionalistami „Poznaj historię swojego miasta”. Pierwsze zajęcia poprowadził Zbigniew Lubaszewski. W ChBP także spotkanie z pisarką Magdaleną Kordel, koncert Grzegorza Bocheny i Ryszarda Kosińskiego „Ocalić od zapomnienia” z utworami muzyków i kompozytorów ziemi chełmskiej; wernisaż wystawy malarstwa pt. *Kompozycje* autorstwa artystów Stowarzyszenia „Pasja”; wystawa fotografii Wiesława Lisieckiego *Chełmska nekropolia*.

Trwają prace remontowo-konserwatorskie w klasztorze Bazylianów na Górze Chełmskiej. W ich zakres wchodzi między innymi rekonstrukcja ceglanych posadzek i udrożnienie tunelu łączącego bazylikę z klasztorem. Podczas prac natrafiono na kolejne pochówki pod bazyliką.

Na ogrodzeniu zabytkowej cerkwi Świętego Jana Teologa w Chełmie otwarto wystawę fotografii pt. *Solidarni*. Ekspozycja ukazuje dramat uchodźców z objętej wojną Ukrainy oraz działania pomocowe Polaków. Kuratorem wystawy jest Anna Wolska.

Zmarł Arkadiusz Seniuk, chełmski przedsiębiorca, farmaceuta i niedoszły polityk (wybory parlamentarne 2005 roku; wybory samorządowe 2006 roku), który przez ostatnie lata mieszkał za granicą.

VIII Ogólnopolskie Spotkania Profesjonalnych Teatrów Amatorskich w Chełmskim Domu Kultury.

Ranking dwutygodnika „Wspólnota” podsumowuje unijne fundusze ściągnięte przez samorządy w latach 2014–2021. Wysokie, 18. miejsce, zajął powiat chełmski ze średnią 914 zł na mieszkańca. W kategorii miast na prawach powiatu Chełm uplasował się na 14. miejscu (3256 zł) wśród 48 samorządów w tej grupie, wyprzedzając Zamość (17. miejsce, 3048 zł) i Białą Podlaską (23. miejsce, 2451 zł).

Prezydent Jakub Banaszek przedstawił w mediach społecznościowych informację o powołaniu społecznej komisji do spraw absurdów infrastrukturalnych. Na jej czele stanął Radosław Wnuk, dyrektor Departamentu Architektury Geodezji i Inwestycji UM Chełm.

Odbyła się uroczysta gala z okazji 65-lecia Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, połączona z wyborami do chełmskich władz TKKF. Jego prezesem ponownie została Wiesława Saganek.

W ramach ogólnopolskiego projektu Instytutu Książki „Mała książka – Wielki człowiek” Chełmska Biblioteka Publiczna przygotowała niespodzianki dla przedszkolaków. ChBP bierze udział w projekcie od 2019 roku, a chełmska Biblioteka Pedagogiczna od 2018 roku.

W mistrzostwach Polski młodzików w zapasach w stylu klasycznym srebrny medal wywalczył Dawid Hawryluk, podopieczny Cementu Gryf i uczeń Zespołu Szkół Technicznych.

Zamontowany w 1979 roku czasomierz na chełmskim Gmachu zatrzymał się w 2019 roku i wydawało się, że jest nieodwracalnie zepsuty. Właściciel budynku, Lubelski Urząd Wojewódzki, jednak nie dał za wygraną i zlecił skuteczną naprawę zegara za cenę nieco powyżej 9 tys. zł.

Tematem spotkania z senatorem RP prof. dr hab. Józefem Zającem w bibliotece PANS w Chełmie była promocja jego biograficznej książki pt.: *Tam, gdzie kwitną kasztany*. Spotkania promocyjne publikacji odbywały się także w innych chełmskich instytucjach kulturalnych.

W Chełmskiej Bibliotece Publicznej promocja książki historycznej Krzysztofa Kołtuna *Pod więzami Włodzimierza*, opartej na relacjach byłych mieszkańców Włodzimierza i powiatu włodzimierskiego z czasów II wojny światowej.

Mateusz Hurko z Chełmskiej Szkoły Karate Kyokushin Satori został mistrzem Europy kadetów 10–11 lat w karate na 19 Mistrzostwach Europy open i Pucharze Europy karate kyokushin, które odbyły się w Myślenicach. Medale zdobyli też Fabian Nafalski i Lena Pilipczuk.

Wybrano Młodzieżową Radę Miasta VI kadencji. Zasiada w niej 31 radnych reprezentujących chełmskie szkoły.

Rada Miasta Chełm Uchwałą Nr LXVIII/539/22 z dnia 29 listopada 2022 roku upoważniła Prezydenta Miasta Chełm do zawarcia porozumienia o współpracy partnerskiej z Beit Sahour (Palestyna), które zostało podpisane 8 grudnia 2022 roku.

Światowa Federacja Zapaśnicza United World Wrestling opublikowała ranking najlepszych zapaśniczek i zapaśników za 2022 rok. Wśród najlepszych na świecie trzecie miejsce zajęła reprezentantka MKS Cement Gryf Chełm Angelina Łysak, tegoroczna brązowa medalistka mistrzostw świata seniorek.

W Chełmskim Domu Kultury koncerty m.in. zespołów Nocny Kochanek, Góód God, a także koncert „10 Tenorów”.

Miasto Chełm znalazło się w gronie dziesięciu samorządów z całego kraju, nagrodzonych za aktywność w działaniach na rzecz deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej i rozwoju idei rodzicielstwa zastępczego.

W Chełmskim Domu Kultury zorganizowano spotkanie prezydenta Jakuba Banaszka i przewodniczącego Rady Miasta Longina Bożeńskiego z mieszkańcami miasta. Wbrew założeniom urzędników nie cieszyło się ono wielkim zainteresowaniem chełmian.

W obchodach 75-lecia Medycznego Studium Zawodowego im. Władysławy Szoc w Chełmie uczestniczyli m.in.: prezydent Chełma Jakub Banaszek, poseł Anna Dąbrowska-Banaszek, poseł Krzysztof Grabczuk, lubelska kurator oświaty Teresa Misiuk. Wykład o szkolnictwie medycznym wygłosiły dr hab. Barbara Ślusarska oraz dr hab. Danuta Zarzycka. Historię „Medyków” przybliżył Zbigniew Lubaszewski.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia w Chełmie na koniec listopada wynosiła 8,9 proc.

PANS w Chełmie była organizatorem trzydniowej konferencji „Synergia nauki i przemysłu. Wyzwania XXI wieku. Nauka – Przemysł – Biznes”.

Prezes Chełmskiego Klubu Sportowego Artur Juszcak na konferencji prasowej wraz z prezydentem Chełma Jakubem Banaszkiem przedstawił nowego szkoleniowca piłkarzy Chełmianki, Artura Bożyka, który po ponad trzech latach przerwy powrócił do klubu.

W pierwszej edycji Chełmskiej Ligi Koszykówki o puchar dyrektora MOSiR zwyciężył zespół Tłoki przed Akwariem i KS Platinum.

GRUDZIEŃ

Stowarzyszenie WeRWA z Chełma, redakcja „Nowego Tygodnia” oraz kwiaciarnia Małgońka postanowiły nagradzać wyróżniające się mieszkanki miasta. Mogą to być społeczniczki, kobiety sukcesu, sportsmenki. Pierwszą wyróżnioną jest Elżbieta Rybak, nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w SP nr 8, komendant Hufca ZHP, chełmski Społecznik Roku 2022.

Chełmski Jarmark Bożonarodzeniowy zorganizowany przez redakcję „Nowego Tygodnia” i Urząd Miasta Chełm zgromadził w hali MOSiR-u ponad osiemdziesięciu wystawców rękodzieła i kulinariów, zapewniono także atrakcje kulturalne.

Z okazji rocznicy wprowadzenia stanu wojennego przedstawiciele Stowarzyszenia „WeRWA” odwiedzili Barbarę Szubert, współzałożycielkę struktur chełmskiej „Solidarności”, jedynej żyjącej mieszkanki Chełma internowanej w 1981 roku. Została ona wyróżniona jako druga, po Elżbiecie Rybak, w akcji „WeRwy” i „Nowego Tygodnika” nagradzania wyróżniających się chełmianek.

W Sądzie Okręgowym w Lublinie odbyła się konferencja wojewódzka na temat: „Podsumowanie programu mediacje rówieśnicze metodą bezkonfliktowego rozwiązywania szkolnych sporów wśród uczniów szkół województwa lubelskiego”. Podczas wydarzenia po raz pierwszy została wręczona statuetka „Mediator Rówieśniczy Roku 2021/2022”. Trafiła do Aleksandry Łuczkiewicz, absolwentki II Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera w Chełmie.

W Chełmskiej Bibliotece Publicznej warsztaty tworzenia ozdób świątecznych dla najmłodszych; wystawa pocztówek okolicznościowych ze zbiorów Longina Jana Okonia; spektakl *Improwizowana księżniczka* duetu Barbara Szarwiłło i Bogusław Byrski; filmy pod hasłem „Świąteczny Mix” Klubu Dobrego Filmu.

Chełmski Dom Kultury w grudniu prezentował spektakl edukacyjny Polskiego Teatru Tańca „KoczkodanSe”; konkurs plastyczny „Najpiękniejsza gwiazdka w moim mieście”; występ kabaretu „Smile” z okazji 20-lecia grupy; koncert kolęd i pastorałek „Nasze Betlejem”.

Biblioteka PANS zorganizowała ekspozycję prac malarskich Jerzego Klimowicza.

Reportaż TVN przybliżył widzom z całej Polski sukces prof. Karoliny Dżaman, której udało się stworzyć i skutecznie wykorzystać sztuczny nos. Profesor Dżaman pochodzi z Chełma, jest absolwentką SP nr 6 oraz I LO.

Chełmski Klub Podróżników zorganizował osiemdziesiąte spotkanie. Gościem „Wieczoru tureckiego” była Juliana Kasjan.

Podczas obradującego w Warszawie XX Walnego Zjazdu PTTK godność Członka Honorowego PTTK otrzymał Sławomir Korpysz, jeden z wieloletnich działaczy Oddziału PTTK im. Kazimierza Janczykowskiego w Chełmie i od 2017 roku członek Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK.

Na chełmskim deptaku zaplanowano Międzynarodowy Polsko-Ukraiński Jarmark Świąteczny. W trakcie wydarzenia organizowanego przez Chełmskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych odbył się kiermasz ozdób choinkowych, degustacja tradycyjnych potraw świątecznych, konkursy, wspólne kolędowanie oraz „Wigilia Wszystkich Chełmian”.

W Centrum Kultury Filmowej „Zorza” Filmowa Noc Sylwestrowa.

Chełmscy radni przyjęli uchwałę krajobrazową, która dzieli miasto na obszary ze zróżnicowanymi warunkami zamieszczania tablic reklamowych i budowania ogrodzeń. Jest to pierwsza w Chełmie regulacja zasad określających miejsca umieszczania, powierzchnie i kompozycję tablic, reklam, billboardów i szyldów w obszarach: staromiejskim, śródmiejskim, zurbanizowanym, przemysłowym, przyrodniczym i modernistycznym. Celem uchwały jest poprawa estetyki miasta.

Radni przyjęli budżet na 2023 rok, zakładający deficyt w wysokości 66,6 mln zł. Jego celem jest zabezpieczenie pieniędzy na planowane inwestycje. Miejskie dochody zaplanowano na 442 582 000 zł, wydatki na 509 258 000 zł. Rezerwa ogólna wynosi 2,2 mln zł, a celowa 5,1 mln zł.

Wśród uchwał Rady Miasta znalazła się decyzja o rozwiązaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Robót Drogowych istniejącego od 2000 roku. Do zadań miejskiej spółki należały budowy, remonty i utrzymanie dróg miejskich.

Młodzieżowy Dom Kultury w Chełmie realizuje projekt Kreatywne Pokolenia – Program Międzypokoleniowe Centra Edukacyjne – Wsparcie Integracji Międzypokoleniowej Ministerstwa Edukacji i Nauki. W ramach projektu organizowane są „Zabawy z Szafy”, „Tanecznie przez wieki”, „Rozśpiewane pokolenia”, warsztaty: kulinarne, muzyczno-wokalne, taneczne, plastyczne, choreoterapii, scenografii tradycyjnej, prezentacja dawnych instrumentów i ozdób, spotkania z etnografami i twórcami, gra międzypokoleniowa, spektakl taneczny *Zupa Romana*, widowisko bożonarodzeniowe i wspólna Wigilia.

JOLANTA SKWARCZEWSKA

AUTOR:

Jolanta Skwarczevska – starszy kustosz, Dział Zbiorów Regionalnych i Czytelnia Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. M.P. Orsetti w Chełmie.